

N:o 57.

Af Herr **C. Johanson**: *Med förslag till ändring i Kongl. Kungörelsen den 2 September 1873, angående förändrad lydelse af 4 § 1, 5 och 6 mom. i Kongl. Stadgan angående folkundervisningen i riket den 18 Juni 1842.*

Kongl. Maj:ts nådiga kungörelse den 2 September sistlidet år stadgar bland annat, att för vid folkskola anställd ordinarie lärare, som i denna egenskap tjenstgjort i fem år, räknadt från början af året näst efter det då han tillträd 500 Riksdalers lön, skall årliga lönen, derest den icke redan uppgår till sex hundra R:dr, höjas till detta belopp.

Följden af detta stadgande blir den att en lärare eller lärarinna som måhända tjenstgjort i 10 år för 400 R:dr årlig lön, kan ytterligare få utöfva det dryga och ansvarsfulla skollärarekallet i ännu fem år innan han eller hon får 600 R:dr i lön.

I närvarande tid och under förhandenvarande förhållanden, torde det dock vara billigt att en folkskolelärare eller lärarinna som oförvitligt tjenstgjort i fem år, utan afseende på om han eller hon under dessa fem åren haft 400 eller 500 Riksdalers lön, hugnades med att redan från detta års början få sin lön förhöjd till 600 R:dr utom husrum, vedbrand och kofoder.

I Kongl. Maj:ts nådiga proposition om Statsverkets tillstånd och behof till innevarande Riksdag, finner man att Kongl. Maj:t föreslagit det vid folkskola biträdande lärare eller lärarinna samt småskolelärare och lärarinna, måtte i årlig lön åtnjuta 200 R:dr, med vilkor att undervisningen fortgår i åtta månader af året, då skoldistriktet eger att af statsmedel uppbära hälften eller 100 R:dr af hvarje sådan lärares eller lärarinnas lön.

Jag kan ej underlåta att uttrycka min innerliga tacksamhet för denna af Kongl. Maj:t föreslagna välbehöfliga förhöjning i dessa underlärares aflö-

ning, men må det dock tillåtas mig att anmärka, att inom vårt på omskiftande förhållanden så rika land, det finnes orter der man icke ens för 200 R:dr kan få dugliga småskolelärare, medan det å andra sidan är alldeles säkert att orter gifvas der fullt skicklige lärare kunna fås för 150 å 180 R:dr årlig lön.

Mig synes derföre rättvist, att 250 R:dr bestämdes såsom maximum och 150 R:dr såsom minimum för ifrågavarande lärares årliga lön.

Och då jag hoppas att staten icke frångår principen att bidraga med hälften till småskolelärares afönning, äfven om maximum blir 250 R:dr, så vågar jag hoppas sådan förändring.

På grund af det anförda föreslår jag således, att Riksdagen för sin del ville besluta, att Kongl. Maj:ts nådiga kungörelse den 2 September 1873, angående förändrad lydelse af 4 § 1:a, 5:e och 6:e mom. i Kongl. stadgan angående folkundervisningen i riket den 18 Juni 1842 måtte i 1:sta punkten 2:dra momentet få följande lydelse:

Har vid folkskola anställd ordinarie lärare eller lärarinna, i denna tjenst oförvitligt tjenstgjort i fem år; skall lönen derest den icke redan uppgår till sex hundra R:dr, höjas till detta belopp.

Och vidare att Kongl. Maj:ts nådiga kungörelse den 2 September 1873, angående lönetillskott af allmänna medel åt folkskolor och småskolor, måtte i 2:dra punkten lyda som följer:

Såsom bidrag till afönande af lärare eller lärarinna vid småskola, som motsvarar sådan skolas ändamål att meddela förberedande undervisning för folkskolan, samt hvarje biträdande lärare eller lärarinna vid folkskolan, må skoldistriktet, under vilkor att sådan lärare eller lärarinna är med undervisningen sysselsatt minst åtta månader af året, åtnjuta statsbidrag, motsvarande hälften af sådan lärares eller lärarinnas årliga lön, dock icke öfverstigande etthundratjugufem R:dr.

Samt att denna förändring måtte få tillämpas från och med detta års början.

Om remiss till Stats-Utskottet anhålles.

Stockholm den 26 Januari 1874.

C. Johanson.